

## Základná škola Pavla Horova Michalovce

**ŠKOLSKÝ ROK: 2018/2019**

**6. ROČNÍK**

**HUDOBNÁ VÝCHOVA**

**Vypracoval: Mgr. Katarína Borzová**

### **Obsah**

Charakteristika predmetu .....	2
Ciele učebného predmetu.....	2
Kľúčové kompetencie .....	3
Obsahový štandard.....	3
Výkonový štandard.....	4
Pedagogické stratégie .....	5
Učebné zdroje .....	5
Hodnotenie.....	5
Tematický plán .....	6

Učebné osnovy vypracované na základe Štátneho vzdelávacieho programu ISCED 2, schváleného 19.6.2008.

## Charakteristika predmetu.

Hudobná výchova je spoločenský, organizovaný, cieľavedomý proces hudobného rozvoja jedinca a je rozhodujúca pri odovzdaní a sprostredkovaní hudby novým generáciám, pričom zohráva dôležitú úlohu aj ako jedna z foriem realizácie tvorivosti každého človeka. Dôraz sa kladie na výchovu hudbou s rešpektovaním výchovy k hudbe. Hudobné prejavy a počúvanie hodnotnej hudby znamená nenahraditeľný prostriedok formovania osobnosti najmä vo sfére jej emocionalizácie. Hudobná výchova umožňuje žiakovi tvorivo si osvojovať hudbu a spoznávať hudobné umenie v kontexte s inými druhmi umenia. Základnými prostriedkami hudobno-výchovnej práce sú rozmanité hudobné činnosti, ktoré podporujú celkovú hudobnosť žiakov, ich záujem o hudbu, rozvíjanie ich individuálnych schopností, emocionálnej inteligencie, tvorivého myslenia s využitím špecifík národnej, regionálnej a svetovej hudobnej kultúry. Formuje esteticky, citový a morálny základ osobnosti žiakov s dôrazom na sebauvedomovanie, sebavýchovu a sebareflexiu, porozumenie a solidaritu pre ochranu prírody, kultúrnych hodnôt Slovenska a vlastného regiónu, toleranciu k iným kultúram a národom. Utvára a rozvíja hudobno-estetické schopnosti, zručnosti, vedomosti, návyky, skúsenosti, názory a vlastné postoje žiakov pri prehlbovaní hudobného zážitku aj na uvedomené vnímanie a na aktívny hudobný prejav. Hudobná výchova posilňuje hodnotovú a vkusovú orientáciu žiakov, rozvíja schopnosť vytvárať a obhajovať svoje hodnoty, no súčasne rešpektovať aj hodnoty iných.

## Ciele učebného predmetu.

### Kognitívne ciele

- získať poznatky, vedomosti a zručnosti v procese komunikácie s hudbou v rôznych slohových obdobiach
- nadobudnúť schopnosť prijať, hodnotiť a vážiť si hudbu svojho a iných národov,
- integrácia poznatkov z iných predmetov s cieľom získať ucelenú predstavu o kultúre iných národov
- orientácia v grafickom zázname piesní, rytmickom sprievode
- vedieť rozlíšiť charakteristické črty niektorých národných piesní

### Socioafektívne ciele

- na základe vnímania a prežívania, precítenia a pochopenia hudobných skladieb vedieť vyjadriť svoje estetické zážitky, verbálne i neverbálne – slovnou výtvárnou a pohybom,



- získať schopnosť spolupracovať, plánovať a realizovať spoločnú aj vlastnú prácu
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach, vedieť oceniť silu umenia ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnienia svojho života

### Psychomotorické ciele

Na primeranej úrovni žiaci dokážu využiť nadobudnuté zručnosti a vedomosti a realizovať svoje hudobné prejavy (vokálne, inštrumentálne, pohybové).

### Kľúčové kompetencie

- formovať a rozvíjať emocionálny svet žiakov – tematický celok: Hudba minulosti a súčasnosť
- formovať mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života
- vychovať žiakov hrdých na vlastné slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu v spoločnosti a podieľaním sa na ňom – tematický celok Prostredníctvom hudby poznávame kultúru rôznych národov
- vhodne a nenásilne spájať hudbu s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom, filmom, videom a modernými komunikačnými technológiami
- vychovať vnímavých, aktívnych poslucháčov, tolerantných k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre, ale aj bez predsudkov k nim.

### Obsahový štandard

#### Tematické celky

##### 1. Hudba minulosti a súčasnosť:

Od praveku po romantizmus, jednotlivé slohové obdobia v európskom a slovenskom hudobnom umení. Vývoj hudby a jej spoločenské pozadie od praveku po romantizmus. Pravek, starovek- prvé veľké kultúry, stredovek- kresťanská hudobná kultúra, svetská hudba, stredoveká hudba na našom území, renesancia- hudba na hradoch a zámkoch. Význam a typické skladby najvýznamnejších predstaviteľov baroka: Antonio Vivaldi, Johann Sebastian Bach, Georg Fridrich Händel. Klasicizmus: Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart, Ludwig van Beethoven. Význam a typické skladby najvýznamnejších predstaviteľov romantizmu: F. Schubert, C. M. Weber, G. Verdi, R. Wagner. Slovenská hudba v období romantizmu : J.L.Bella, V.F.Bystrý, M.Schneider-Trnavský, impresionizmu vo svete a u nás.

##### 2. Prostredníctvom hudby poznávame kultúru rôznych národov:

Typická pieseň a hudobná skladba vybraných národov- Slovensko, Česko, Maďarsko, Rakúsko, Nemecko, Taliansko, Španielsko, Francúzsko, Poľsko, Rusko, Slováci na Balkáne,

Chorvátsko, Grécko, Turecko, Írsko, Škótsko, Izrael, Škandinávia- Nórsko, Fínsko,  
z ostrovov cez oceán, Japonsko, Argentína.

Prierezová téma	Realizovaná v tematickom celku
OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ	
ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA	
MEDIÁLNA VÝCHOVA	
MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA	Hudba minulosti a súčasnosť Prostredníctvom hudby poznávame kultúru rôznych národov
DOPRAVNÁ VÝCHOVA - VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE	
OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA	
TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI	

## Výkonový štandard

Prijímať, analyzovať, hodnotiť, porovnávať hudobné diela a hudobné prejavy a prepájať získané poznatky s poznatkami iných vyučovacích predmetov (dejepis, etická výchova, výtvarná výchova, literárna výchova, zemepis, cudzie jazyky).

Vnímať a rozoznávať umelecké hodnoty rôznych kultúr.

Poznať na základe počúvania hudby minimálne 6 hudobných diel a ich autorov.

Rozvíjať vlastnú hudobnosť v skupinových hudobných činnostiach a aktivitách, (využiť osvojené hudobné schopnosti, zručnosti a návyky pri spoluvytváraní a prezentácií jedného hudobno-dramatického príbehu).

Zaspievať čisto, kultivovane najmenej 5 ľudových, umelých piesní iných národov a 8 regionálnych slovenských ľudových piesní.

Vedieť sprevádzať, vytvoriť hudobný sprievod k piesňam na rytmických a melodických nástrojoch Orffovho inštrumentára.

## Pedagogické stratégie

- skupinové, projektové, diferencované vyučovanie
- návšteva hudobných podujatí, besedy
- zážitkové, kognitívne, skúsenostné metódy
- dialóg a diskusia
- špecifické metódy: intonačná, imitačná a kombinovaná metóda osvojovania piesní
- riadené objavovanie hudby
- informačno-receptívna metóda
- improvizácia

## Učebné zdroje

Učebnice        prof. PhDr. Eva Langsteinová, CSc, prof. Mgr. Belo Felix, Phd. – učebnica HV pre 6. ročník základných škôl.

Odborná literatúra    Anna Hostomská – Průvodce operní tvorbou  
Daniela Sliacka- Slávni hudobní skladatelja  
Milan Kuna- Skladatelja svetovej hudby

Obrazový materiál    Geleta, Tvrdoň, Michalová, Obrazový súbor- Portréty svetových hudobných skladateľov

Rôzne iné        CD Hudobná výchova 6.ročník, - Jano Pavelčák deťom, skladby na počúvanie, inštrumentácia piesní, keyboard, klavír, rytmické hudobné nástroje

## Hodnotenie

Predmet hudobná výchova nebude klasifikovaný známkou.

## Tematický plán

Predmet: Hudobná výchova

Ročník: 6. ročník

Časová dotácia: 33 hodín/ročne

Tematický celok	Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hudba minulosti a súčasnosť Počet hodín: 20	Počiatky hudby  Stredovek  Renesancia  Barok . A. Vivaldi.  Johann Sebastin Bach  Georg Fridrich Händel  Klasicizmus  Joseph Haydn	Počiatky hudby- pravek, starovek Stredovek- kresťanská hudobná kultúra, svetská hudba, stredoveká hudba na našom území  Renesancia- hudba na hradoch a zámkoch  Barok- Antonio Vivaldi, život a tvorba: Štyri ročné obdobia  J.S. Bach: Toccata a fúga d mol  G.F.Händel: Aleluja z oratória Mesiáš  Hudba na Slovensku v období baroka  Klasicizmus, sonátová forma  J.Haydn: Cisárske kvarteto	Poznať a charakterizovať hudbu jednotlivých slohových období  Prijímať, analyzovať, hodnotiť, porovnávať hudobné diela a prepájať získané poznatky s poznatkami iných vyučovacích predmetov ( dejepis, etická výchova, výtvarná výchova, literárna výchova, zemepis, cudzie jazyky  Poznať na základe počúvania hudby diela hudobných skladateľov a ich autorov

	Wolfgang Amadeus Mozart	W.A.Mozart: ukážky z opier Figarova svadba, Čarovná flauta	
	Ludwig van Beethoven	L. van Beethoven: 9. Symfónia d mol, Óda na radosť	
	Romantizmus	Romantizmus, charakteristika obdobia	Poznať na základe počúvania hudby diela hudobných skladateľov a ich autorov
	Miniaturne a monumentálne formy	Malé a veľké formy, ukážky skladieb: Chopinov Minútový valčík, Wagnerova opera Majstri speváci norimberskí	Poznať hudobných skladateľov jednotlivých slohových období a ich najvýznamnejšie diela
	Franz Schubert	F.Schubert: Kráľ Duchov, Klavírne kvinteto A-dur	
	Carl Maria Weber	C.M.Weber: opera Čarostrelec	
	Giuseppe Verdi	G.Verdi: ukážky z opier: Nabucco, Rigoletto, Trubadúr, Traviata, Aida	
	Richard Wagner	R.Wagner: ukážky z opier: Tannhäuser, Prsteň Nibelungov	
	Doba virtuózov	Niccolo Paganini: Koncert h-mol pre husle a orchester, Franz Liszt B. Smetana: symfonická báseň Vltava	
	Programová hudba	Ján Bella: Svadba Jánošíková, Viliam FigušBystrý, Mikuláš Schneider-Trnavský: zbierky piesní	Rozlíšiť hudbu s určitým mimohudobným programom, obsahom, dejom
	Slovenská hudba v období romantizmu		
	Impresionizmus	Charakteristika impresionizmu: Claude Debussy, Maurice Ravel	

<p>Prostredníctvom hudby poznávame kultúru rôznych národov . Počet hodín: 13</p>	<p>Rakúsko, Nemecko Taliansko, Španielsko</p> <p>Francúzsko Rusko Slováci na Balkáne</p> <p>Chorvátsko</p> <p>Grécko, Turecko</p> <p>Írsko Škótsko Izrael</p> <p>Škandinávia Japonsko Argentína</p>	<p>Nácvik piesní Rakúsko- Tichá noc, Nemecko- Mlyn Taliansko- Santa Lucia, Španielsko, Vrúčne ju pozdravte Francúzsko- Slávici z Madridu Rusko- Kalinka, Kaťuša Slováci na Balkáne – Do hore ma poslali, Išlo diouča na vodu Chorvátsko – Kat si bila mala mare Grécko – Rybárska loďka, Osol s kárrou Írsko – Pipin Tim of Galway Škótsko – Loch Lomond Izrael – Shalom chaverin, Hava nagila Škandinávia – Mám ja doma Japonsko – More, Zber čaju Argentína - Escondido</p>	<p>Vnímať a rozoznávať umelecké hodnoty rôznych kultúr.</p> <p>Poznať a zaspievať čisto, kultivovane niekoľko ľudových, umelých piesní a piesní iných národov</p> <p>Rozvíjať vlastnú hudobnosť v skupinových hudobných činnostiach a aktivitách a využiť osvojené hudobné schopnosti, zručnosti a návyky pri spoluvytváraní a prezentácií</p> <p>Vedieť sprevádzať, vytvoriť hudobný sprievod k piesňam na rytmických a melodických nástrojoch</p>